SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:920

av Louise Thunström (S)

Offentlig ursäkt till Sveriges adopterade

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta initiativ till att svenska staten framför en offentlig ursäkt till de internationellt adopterade som drabbats av allvarliga brister och oegentligheter i adoptionsverksamheten, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Adoptionskommissionen överlämnade den 2 juni 2025 sitt betänkande Sveriges internationella adoptionsverksamhet – lärdomar och vägen framåt (SOU 2025:61). Utredningen visar att det under lång tid förekommit allvarliga brister i den internationella adoptionsverksamheten. Den beskriver fall där dokumentation saknats eller varit felaktig, där samtycke inte kunnat säkerställas och där tillsynen varit otillräcklig. Det framkommer även att handel med barn förekommit i samband med vissa adoptioner. Utredningen konstaterar vidare att den svenska staten inte tagit sitt ansvar för att säkerställa att den internationella adoptionsverksamheten gått rätt till.

Det som framkommit är mycket allvarligt och bör benämnas som en skandal och ett nationellt trauma. För de drabbade är det en ofattbar tragedi. Att vara adopterad innebär för många att leva med frågor om sitt ursprung och sin identitet. Många upplever känslor av rotlöshet och av utanförskap. Forskning visar också att internationellt adopterade som grupp har en högre förekomst av psykisk ohälsa än icke-adopterade.

Mot bakgrund av detta så blir det ännu viktigare att samhället visar att de står på de adopterades sida. Ett nödvändigt steg för det är att svenska staten offentligt ber om ursäkt till de adopterade som drabbats.

En offentlig ursäkt kan inte förändra det som har hänt. Men det är en viktig signal som visar att staten tar sitt ansvar och erkänner de kränkningar som adopterade och deras familjer utsatts för.

Louise Thunström (S)